

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
НИЖНЕОШМИНСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ МАМАДЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул. Советская, д.37 А, с. Нижняя Ошма,
Мамадышский район,
Республика Татарстан, 422164

тел.(факс): (85563) 2-34-46; e-mail: Noshm.Mam@tatar.ru, www:mamadush.tatarstan.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МАМАДЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ТҮБЭН УШМЫ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

Советлар ур., 37 А нче йорт, Түбән Ушмы авылы,
Мамадыш районы,
Татарстан Республикасы, 422164

Постановление

20 февраля 2023 г.

Карар

№ 14

**2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән
Ушмы авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын
раслау турында**

«Россия Федерацииндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ, «Россия Федерацииндә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законнар, Мамадыш районы Прокурорының 2022 елның 21 декабрендәге 02-08-03 номерлы тәкъдиме, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлеге Уставы нигезендә Татартсан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлеге башкарма комитеты карар биреде:

1. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын расларга.

2. Элеге каарны авыл жирлеге территорииндә урнашкан мәгълүмат стендларында, Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында (pravo) шулай ук Мамадыш муниципаль районының рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-коммуникация чөлтәрендә урнаштырырга.

Житәкчे:

Р.М. Ганиев

Түбән Ушмы авыл жирлеге
Башкарма комитетының
20 23 ел ел, N 14 каары
белән расланды

**2023-2025 елларга Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлегендә кече һәм урта
эшкуарлыкны үстерү
ПРОГРАММАСЫ**

**2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән
Ушмы авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү
программасы паспорты**

Программаның исеме:	2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасы
Программаның заказчысы:	Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары:	<ul style="list-style-type: none"> - Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлегендә кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру; - кече һәм урта эшкуарлык субъектлары санын арттыру; -халыкның мәшгүльләген тәэмин итү һәм үзмәшгүльлекне үстерү.
Программаның бурычлары:	<ul style="list-style-type: none"> - кече һәм урта эшкуарлык субъектлары саны артуы; - өстәмә эш урыннары булдыру, кече һәм урта бизнеста эшләүчеләр санының еллык үсеше; - продукция житештерү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү нең еллык гомуми үсеше қуләмендә кече предприятиеләрнен өлеше; - жирлек бюджетына кече һәм урта бизнестан керүче кече салымнан керемнәрнең өлешен арттыру;

	авыл хужалыгы житештерүен үстерүгэ ярдэм итү; - кече həm урта эшкуарлык субъектларына ярдэм итү инфраструктурасын булдыру həm аның эшчәнлеген тәэмин итү; кече эшкуарлыкка ярдэм инфраструктурасы кысаларында кече предприятиеләргә методик, мәгълүмати консультация, белем бирү həm хокукий ярдэм күрсәтү.
Программа белән идарә итү	Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны финанслау чыганаклары	Жирлек бюджетыннан, шул исәптән еллар буенча бүлеп: 1) 2023 ел - 15 мең сум; 2) 2024 ел - 15 мең сум; 3) 2025 ел - 15 мең сум.
Программаны төп башкаручылар	Мамадыш муниципаль районының Түбән Ушмы авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Түбән Ушмы авыл жирлеге Советының социаль-икътисадый həm бюджет-финанс мәсьәләләре буенча дайми комиссиясе

Программаның бүлекләре:

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлегендә кече həm урта эшкуарлыкның торышын анализлау.
2. Кече həm урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары həm аларны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаның көтелгән социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү .
4. Эшкуарлык эшчәнлегенең өстенлекле төрләре
5. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлегендә кече həm урта эшкуарлыкны үстерү программының төп чаралары.

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Тұбән Ушмы авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлықның торышын анализлау

Кече һәм урта эшкуарлықның үстерү хужалық итүнең базар системасының аерылғысыз элементтері булып тора. Базар икътисады үскән илләрдә кече эшкуарлық дәүләт икътисадының нигезе, хужалық үсешенең двигателесі булып тора, чөнки бу теләсә кайсы җәмгияттың әшлекле тормышының ин динамика һәм сыйылмалы формасы.

Базар хужалығы системасы шарттарында кече һәм урта эшкуарлықның аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

урта сыйныфның үз иминлеген һәм лаеклы яшәү дәрәжәсен тәэммин итүче һәм гражданлық җәмгиятенең төп тотрықтыландыручы сәяси көче булган өлешен арттыру;

кече һәм урта эшкуарлық секторында яна эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, җәмгияттың әшсезлек һәм социаль киеренкелекне киметү;

халықның төп массасының ижтимагый психологиясен һәм яшәү ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшкуарлықның сыйылмалылығы һәм сәләте житештерү структурасын тиз арада трансформацияләргә, оператив рәвештә булдырырга, яна технологияләр һәм фәнни әшләнмәләр кулланырга.

Шуна бәйле рәвештә Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Тұбән Ушмы авыл жирлегендә кече эшкуарлықның үстерү программасын әшләү һәм гамәлгә ашыру ихтыяжы туа.

Бүген жирлектә бизнесны актив үстерү өчен барлық ресурслар да бар, ул Россия Федерациясе Хөкүмәтенен, Татарстан Республикасының һәм жирле үзидарә органнарының максатчан сәясәті нәтижәсендә ныклы үсеш ала.

2. Кече һәм урта эшкуарлықның үстерү проблемалары һәм аларны программа ысууллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Тұбән Ушмы авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлық шактый нык позициядә булуга карамастан, кайбер проблемалар элеккечә хәл итеп мәгән килеш кала бирә.

Авылда кече һәм урта эшкуарлық субъектлары эшчәнлеген үстерүнен төп

факторлары булып тұбәндәгеләр тора:

- инвестиция ресурсларыннан файдалану мөмкинлеге кыенлаша, кредит ресурсларыннан файдалану кыенлығы фонында үз финанс қараларының житмәве;

- кече һәм урта әшқуарлық субъектларына ғамәлдәге законнардагы үзгәрешләр түрінде житәрлек дәрәжәде хәбәрдар булмау, әшқуарлық әшчәнлеген ғамәлгә ашырганда хакимият органнарының административ киртәләре һәм тәгәл регламентлары булмау;

Әшқуарлық әшчәнлеге субъектлары тарафыннан қарарлар кабул итүне һәм ғамәлгә ашыруны таләп итә торған проблемалар булып тұбәндәгеләр тора:

- кече әшқуарлық субъектларының югары булмаган социаль җаваплылығы (ялланған хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәт өчен түләү фондын киметү һәм аны "конвертлы" формада түләү, мәжбүри пенсия иминләштерүе һәм социаль иминләштерү түріндеги законнарны үтәмәү);

Булган каршылыкларны бетерү һәм авылда кече һәм урта әшқуарлыкны алға таба әзлекле үстерү бары тик мәгълүмат, белем бири, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, әзлекле контактлар һәм кооперацияләр урнаштыру, шулай ук коллектив ихтияж барлыкка килергә мөмкин булган башка аспектларда максатчан әш алып бару юлы белән генә мөмкин. Программа жирле хакимият органнарының, шулай ук билгеләнгән максатларга ирешү өчен дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

3.Программаның көтелгән социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү

Программа Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Тұбән Ушмы авыл жирлегендә кече һәм урта әшқуарлыкны алға таба үстерү өчен уңайлы шартлар тудыруға юнәлдерелгән қаралар комплексын үз әченә ала.

Программаны үтәү тұбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль тотрыклылықның иң мөһим элементларының берсе буларак кече әшқуарлыкны булдыруны һәм тотрыкли әшчәнлекне стимуллаштыручи уңайлы икътисадый мөхит формалаштыру;

- кече һәм урта әшқуарлыкның үсеш темпларын арттыру, әшчәнлек даирәләрен кинәйтүгә һәм кече предприятиеләрне икътисадый нығыту;

- жирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәрне арттыру;

-кече эшкуарлыкта эшләүче хезмәткәрләрнең эш хакы дәрәжәсен күтәрүгә өстәмә мөмкинлекләр барлыкка килу;

- товар базарын конкуренциягә сәләтле продукция һәм жирле житештерү хезмәтләре белән баству;

-кече һәм урта эшкуарлыкның социаль жаваплылыгын арттыруга.

4. Эшкуарлык эшчәнлегенең өстенлекле төрләре

Район халкының тормышын яхшыртуга юнәлтелгән тотрыклы икътисадый үсешне тәэмин итү максатларында эшкуарлык эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләнде:

- авыл хужалыгы продукциясен житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- транспорт һәм элемтә өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәтләр күрсәтү өлкәсе.

5. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программының төп чаралары.

№	Чаралар исемлеге	Нәтиҗә	Финанслау чыганагы	Үтәү срокы
1	2	3	4	5
1. Кече һәм урта эшкуарлыкның нәтиҗәле үсеше өчен хокукий базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү				
1	Эшкуарлык өлкәсендә	Кече эшкуарлыкка ярдәм	Финанслау	2023-2025

	норматив-хокукий база булдыру	итү өчен чарапар оештыру һәм башка нәтижәле чарапар үткәрү	каралмаган	еллар
2	Кече эшкуарлыкны үстерүгә комачаулый торган административ киртәләрне бетерү. Контроль-рөхсәт практикасын оптимизацияләү юлы белән дәүләт, кулланучылар һәм эшкуарлар мәнфәгатьләрен яраштыруны тәэмин итү	Сораштырыла торган документларның һәм аларны карауның тәгәл срокларын күрсәтеп, хезмәтләр эшчәнлегенең тәгәл, үтә күренмәле регламентларын булдыру, шул исәптән: жир кишәрлекләрен милеккә (арендага) рәсмиләштерү, төзелеш һәм реконструкцияләүгә проект документацияләрен карау, элмә такталарга һәм реклама мәгълүматларына рөхсәтләр рәсмиләштерү, биналарны торак булмаган хәлгә күчерү һәм киресенчә, биналарны яңадан планлаштыруга рөхсәтләр рәсмиләштерү һ. б.	Финанслау каралмаган	2023-2025еллар.
3	Коррупциягә каршы көрәшкә юнәлдерелгән чарапарны камилләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү	Коррупциягә каршы торышның уңай тәҗрибәсен гомумиләштерү һәм тарату. Эшкуарларның коррупция фактларына каршы торуын арттыру, бизнес алып баруның этик дәрәҗәсен күтәрү, кече эшкуарлык субъектларының һокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
2. Эшкуарлыкны инновацион үстерү (инфраструктурны үстерү, инновацион эшчәнлекне				

<p>гамәлгә ашыру потенциалны, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)</p>				
1	Яшьләрне эшкуарлыкка жәлеп итүгә юнәлдерелгән чаралар комплексын үткәрү, шул исәптән уқыту, мәгълүмати тәэмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр уздыру һәм башкалар.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	Финанslaу каралмаган	2023-2025 ел
3. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына финанс-кредит һәм милек ярдәме				
1	Инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен инвесторлар әзләүдә кече эшкуарлык субъектларына ярдәм	Кече эшкуарлык субъектларының потенциаль инвесторлар белән үзара хезмәттәшлеген оештыру, кече эшкуарлык субъектларының инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен банк финансавының һәм шәхси капиталын жәлеп итү	Финанslaу каралмаган	2023-2025 еллар
2	Мамадыш муниципаль районаның Түбән Ушмы авыл жирлегендә жир кишәрлекләре, торак булмаган биналар белән тәэмин итүдә кече эшмәкәрлек субъектларына Мамадыш муниципаль районаның Түбән Ушмы авыл жирлеге икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында ярдәм итү	Шәһәр икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында кече һәм урта предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү, эшкуарларның районда уздырыла торган тендерлар, аукционнар турында хәбәрдарлыгын арттыру	Финанslaу каралмаган	2023-2025 еллар
3	Милли һәм мәдәни	Кече һәм урта эшкуарлык	Жирлек	2023г. -15

	үзенчәлекләрдә урта hәм кече эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм	субъектларына ярдәм	бюджеты акчалары	менән сум. 2024г. -15 менән р. 2025г. -15 менән сум.
--	---	---------------------	---------------------	--

4. Кече hәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати-консультация ярдәме

1	Районда кече hәм урта эшкуарлыкка ярдәм күрсәтү hәм үстерү өлкәсендә уздырыла торган чараларны мәгълүмати тәэмүн итү.	Кече hәм урта бизнес вәкилләренең алдынгы эш тәжрибәсен системалаштыру hәм тарату. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районның Түбән Ушмы авыл жирлеге башкарма комитеты үткәрә торган конкурсларда, күргәзмәләрдә, башка чараларда катнашуга кече эшкуарлык субъектларын жәлеп итү	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
---	---	--	----------------------	-----------------

5. Эшкуарның уңай имиджын hәм кече hәм урта эшкуарлык турында уңай жәмәгать фикерен формалаштыру

1.	кече эшкуарлык субъектларын күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга жәлеп итү.	Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районаны Түбән Ушмы авыл жирлегенең социаль-икътисадый үсешендә эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итү, эшкуарлык эшчәнлегенең ин яхши субъектларының алдынгы эш тәжрибәсен тарату, кече hәм урта бизнесның ролен hәм әһәмиятен пропагандалау	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
----	--	---	----------------------	-----------------

